

References:

1. Vyshnudevananda S. *Yoga. Polnoe illyustrirovannoe rukovodstvo* [Yoga. Complete Illustrated Guide], Moskva, Sofia, 2010, 352 p.
2. Kohler A. *Yoga dla sporsmenov. Secrety olimpiyskogo trenera* [Yoga for athletes. Secrets of the Olympic coach], Moscow, FAIR-PRESS, 2001, 304 p.
3. Lark L. *Tselyelnaya Yoga* [Healing Yoga], Moskva, 2008, 128 p.
4. Mumford D. *Psyhosomatycheskaya Yoga. Praktycheskoe rukovodstvo Yoga* [Psychosomatic Yoga. Practical Guide Yoga], Moskva, Publishing company Home "Sofia", 1995, 160 p.
5. Ryttyner R. *Bolshaja kniga yoga terapii. Practica yogi dlja zdorovja i jasnosti uma* [Big Book of Yoga Therapy. The practice of yoga for a healthy body and clarity of mind], Moskva, Hanga, 2013, 304 p.
6. Safronov A. *Yoga: fyzyolohyya, psyhosomatica, byoenerhetyka* [Yoga: physiology, psychosomatics, bioenergetics], Moskva, Rhythm Plus, 2008, 256 p.
7. Hawley E. *Ozdorovitelnij fitness* [For health fitness], Kiev, Olympyyskaya literature, 2000, 386 p.
8. Sivananda S. *Yoga terapija. Noviy vsklad na tradicionnuyu yoga terapiju* [Yoga therapy. A new look at traditional yoga therapy], Moskva, Publishing company Home "Sofia", 2000, 207 p.
9. Dietrich E. *Physiologische Aspekte des Yoga*, Leipzig, Georg Thime, 1986, 156 p.
10. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe

Рецензент: канд. пед. наук, доц. Беляк Ю. І.

УДК 796+378+159.92
ББК 75.1

Андрій Синиця

КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ: ЕМПІРИЧНИЙ КОНЦЕПТ

В статті наведено обґрунтування необхідності формування культури професійного спілкування майбутніх фахівців фізичного виховання. На основі опитування студентів та вчителів фізичного виховання визначено необхідність розвитку актуальних особистісних рис і ключових компетенцій у майбутніх фахівців фізичного виховання.

Доведено, що найбільш актуальними особистісними рисами, що потребують активного розвитку у майбутніх фахівців фізичного виховання є професійність, комунікативність та готовність до співпраці, а перешкодами до формування висококваліфікованого фахівця в цій галузі є прояв таких рис як зарозумілість, некомпетентність та некомпунікативність.

Узагальнено, що пристосування майбутнього фахівця з фізичного виховання і спорту до вимог професійного спілкування можна здійснити, виробивши у нього індивідуальний стиль професійного спілкування, що відкриває перспективу пошуку шляхів реалізації даного завдання.

Ключові слова: професійне спілкування, фахівці, фізичне виховання.

В статтє приведено обоснование необходимости формирования культуры профессионального общения будущих специалистов физического воспитания. На основе опроса студентов и учителей физического воспитания определена необходимость развития актуальных личностных черт и ключевых компетенций у будущих специалистов физического воспитания.

Доказано, что наиболее актуальными личностными чертами, которые требуют активного развития у будущих специалистов физического воспитания являются профессионализм, коммуникабельность и готовность к сотрудничеству, а препятствиями к формированию высококвалифицированного специалиста в этой области является проявление таких черт как высокомерие, некомпетентность и некоммуникативность.

Обобщено, что приспособление будущего специалиста по физическому воспитанию и спорту к требованиям профессионального общения можно осуществить, выработав у него индивидуальный стиль профессионального общения, что открывает перспективу поиска путей реализации данной задачи.

Ключевые слова: профессиональное общение, специалисты, физическое воспитание.

This paper contains the rationale for creating a culture of professional communication of future specialists of physical education. On the basis of a survey of students and teachers of physical education defined the need to develop relevant personality traits and core competencies of future specialists of physical education.

It is proved that the most relevant personality traits that require active development of future specialists of physical education are professionalism, communication skills and readiness to cooperate, and the obstacles to the formation of a highly qualified specialist in this field is a manifestation of such traits as arrogance, incompetence and the lack of communicativeness.

Summarized, that the adaptation of the future expert in physical education and sport to the requirements of professional communication, can be achieved by working out his personal style of professional communication that offers the prospect of finding ways to implement this task.

Keywords: professional communication, specialists, physical education.

Постановка проблеми та аналіз результатів останніх досліджень. Гуманізація освіти в Україні є одним з пріоритетних напрямків соціального і духовного відродження суспільства, яке потребує спеціалістів-професіоналів, здатних творчо мислити, самостійно вирішувати виробничі питання, зумовлені сучасними ринковими відносинами. В умовах становлення Української державності, інтеграції нашої країни у світове співтовариство, активізації зовнішньоекономічних зв'язків значно зросла потреба у кваліфікованих фахівцях галузі фізичного виховання і спорту [2].

У "Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті" підкреслюється необхідність виховання людини демократичного світогляду, яка дотримується громадянських прав і свобод, з повагою ставиться до традицій, культури, віросповідання та мови спілкування народів світу. У зв'язку з цим змінюються і функції вчителя, його діяльність орієнтується на створення умов для саморозвитку суб'єктів учіння, формування і розвитку потреб та здібностей суб'єкта навчального процесу. За цих обставин метою реформи вищої освіти на нових законодавчих і методологічних засадах є досягнення якісного рівня професійної підготовки фахівця фізичної культури, створення принципово нового підґрунтя для розвитку особистості вчителя, здатного до роботи у певному соціокультурному просторі [1, 4].

Однак рівень культури спілкування майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту не задовольняє потреб сьогодення, а його численні зміни не дозволяють принципово покращити якість практичної підготовки спеціалістів галузі.

Суб'єктом професійної діяльності фахівців із фізичного виховання і спорту, як представників соціономічних професій, є окрема людина чи група людей. Цим детермінуються вимоги до професійних якостей майбутніх фахівців: високий рівень професійних знань, умінь і навичок, відповідальність за здоров'я людей, уміння налагоджувати продуктивні міжособистісні стосунки, ефективно співпрацювати з пацієнтами та колегами, створювати позитивний емоційний мікроклімат, уникати конфліктних ситуацій, передбачати та адекватно оцінювати соціальні наслідки різнопланової діяльності [5].

Професія вчителя фізичної культури поєднує різні суспільні ролі. Усі існуючі інтегральні функції, що є виразом оптимізації існуючих зв'язків, накладаються на освіту вчителя, на його повну підготовку до виконання професії. Якість особистості вчителя фізичного виховання є виразом рівня усіх суспільно-педагогічних, педагогічно-психологічних і моторних передумов цієї професії, а вимірювана досконалістю виконання цієї професії чітка орієнтація на професійну спеціалізацію спрямована до дітей і молоді, що надають перевагу визначеній системі цінностей [6].

Триває дискусія про значення різних рис особистості в праці вчителя фізичної культури, про роль його індивідуального рівня справності й попередніх спортивних досягнень. Жодна з рис окремо, ані особиста привабливість, ані емпатія, ані інтелектуальні диспозиції чи висока справність, а тим більше минула спортивна кар'єра не є гарантією успіху в будь-якій педагогічній діяльності. Р. Мушкета [8] писав навіть, що існує певна внутрішня суперечність між особистістю, орієнтованою на чітке вдоско-

налення самого себе (домінує серед спортсменів), й особистістю, налаштованою на вдосконалення інших (бажана серед учителів).

О.В. Тимошенко [6] формулюючи ідеал вчителя фізичного виховання й прагнучи наблизити його до практики, подав і описав п'ять основних ролей, які той ідеал повинен виконувати: учитель – людина, учитель – живий зразок фізичної культури, учитель – вихователь, учитель – дидактик, учитель – суспільний діяч. Одночасно той же автор підкреслював, що модель “досконалого вчителя фізичного виховання” не формується сама собою, й схвалював виняткову роль ідеї й зразків, які приймалися й передавалися у вузах фізичного виховання.

Перебудови й модернізації вимагає також майстерність праці вчителя фізичного виховання. На думку Л.П. Сущенко [5], побороти треба вульгаризоване розуміння цієї майстерності як суми спортивного обладнання, спорядження й приборів. Учитель повинен бути повірником молоді, вчити жити й впроваджувати до світу фізичної культури.

Однією з найчастіше порушуваних проблем є: якою мірою вуз готує до праці за професією вчителя фізичного виховання. Як правило, очікування тут дуже великі, але мало прозорі й часто помилкові. По суті, однак, жоден вуз не є в стані озброїти кваліфікаціями й компетенціями, які б гарантували повний і постійний, на все життя, успіх у професійній праці. Навчання у вузі – яким би воно не було – це тільки вступ до знань і вмінь, вступ до професійних кваліфікацій і компетенцій, особливо прагматичних [6].

Базуючись на аналізі характерних рис учителя як дидактика й вихователя, Muszkieta R. [8] запропонувала типологію сучасного вчителя фізичного виховання в Польщі. Вона виділила три типи: учитель фізичного виховання – новатор, учитель фізичного виховання – традиціоналіст, учитель фізичного виховання – імпровізатор.

Л.П. Сущенко [5] у своїх емпіричних роздумах над моделлю вчителя фізичного виховання дійшла висновку, що вчителя треба розглядати з точки зору його компетенції у різній діяльності: дидактично-методичній, опікунсько-виховній, організаційно-спортивній, суспільній в школі й поза школою, в галузі самоосвіти й вдосконалення власної роботи.

Спосіб визначення придатності до праці за професією вчителя фізичного виховання завжди є похідною ширшого світогляду на цілу доктрину фізичного виховання. Уже багато років тому А.С. Куц [3] писав, що ідеалом фізичного вихователя був би “інтелігентний гімнаст”, але через труднощі у пошуку відповідної кількості таких – можна надавати першість “типові зі справностями” не міг із цим погодитися Р. Мушкета [8], який посилено боровся за університетський статус фізичного виховання, кажучи що той, хто має здібності й спортивні інтереси, але не має одночасно необхідних для даної галузі здібностей та інтелектуальних інтересів, не повинен професійно займатися фізичним вихованням

Кандидат на того, хто має плекати фізичну культуру, сам повинен бути її живим зразком, не тільки щодо справностей. Вихідним пунктом для опису такого “живого зразка фізичної культури” вважають наступні принципи. Учитель:

1) веде раціональний (гігієнічний) спосіб життя, уникає алкоголю й наркотиків, не палить, дотримується правил відпочинку й дбає про гігієну тіла, робить ранкову гімнастику;

2) утримує принаймні задовільний рівень фізичної активності, свідомо з метою турботи про здоров'я, справності й відпочинок;

3) дбає про збереження фізичного й психічного здоров'я;

- 4) знає правила здорового харчування й застосовує їх щодня;
 5) є консультантом і організатором різних форм здорової фізичної активності для інших, зокрема власної сім'ї та друзів;
 6) є пропагандистом і культурним адресатом спортивних видовищ та заохочує до цього інших [1, 2, 5, 6].

Вивчення та аналіз теорії і практики професійної підготовки спеціалістів фізичного виховання і спорту дає змогу говорити про існування певних протиріч між новими якісними вимогами до педагогічної праці, фахового рівня випускників вищих навчальних педагогічних закладів та між реальним рівнем їхньої професійної готовності, зрілості і культури.

Таким чином, спостерігається суперечність між потребою вищих навчальних закладів у науково-методичному вирішенні проблеми культури спілкування майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту та наявним станом розв'язання цього явища у психолого-педагогічній науці. Недостатня розробленість проблеми знижує результативність підготовки фахівців до майбутньої діяльності.

Мета дослідження – обґрунтувати доцільність формування культури професійного спілкування майбутніх фахівців фізичного виховання.

Методи та організація дослідження. У дослідженні взяли участь 326 студентів 3–5 курсів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і Тернопільського національного університету імені Володимира Гнатюка та 34 вчителі фізичної культури – учасники методичних семінарів Івано-Франківського обласного інституту післядипломної освіти.

При організації констатуючого експерименту використано методики діагностування творчого потенціалу фахівців фізичного виховання і спорту, анкету аутооцінювання готовності до педагогічної діяльності майбутнього вчителя фізичного виховання, анкету оцінювання творчих професійних умінь майбутніх учителів фізичного виховання.

Результати дослідження. Було проведено опитування серед студентів двох вузів України. Ми намагалися визначити набір особистісних рис вузівського вчителя, які є особливо важливі для формування його авторитету (табл. 1).

Таблиця 1

Типологічні риси викладача університету, які особливо сприймаються або не сприймаються студентами

Рейтинг	ПНУ ім. В.Стефаника (n=182)	ТНУ ім.В.Гнатюка (n=144)
<i>Позитивні риси</i>		
1	професійність	професійність
2	комунікативність	комунікативність
3	співпраця	співпраця
4	об'єктивність	дисциплінованість
5	розуміння	об'єктивність
<i>Негативні риси</i>		
1	зарозумілість	некомпетентність
2	некомпетентність	суб'єктивізм
3	некомунікативність	некомунікативність
4	суб'єктивна оцінка	зарозумілість
5	млявість дій	недисциплінованість

Аналіз результатів тестування також свідчив про відсутність гнучкості у вирішенні майбутніми фахівцями фізичного виховання і спорту проблемних ситуацій про-

фесійного спілкування, слабо виражену здатність до прийняття власних рішень, яка є необхідною у роботі вчителя фізичної культури, тренера, в екстремальних умовах, у яких працюють інструктори з видів спорту, небажання брати на себе відповідальність за свої рішення, а також невміння залишатись непомітним, не втручатись особисто у процес переговорів, дискусії, якщо цього не вимагають обставини. Це приводить до того, що близько 40% ситуацій вирішується студентами нераціонально, що й обумовлює зниження ефективності професійного спілкування.

У табл. 2 представлено ключові компетенції працівників сфери фізичного виховання і спорту, що повинні сформуватися після отримання кваліфікації.

Таблиця 2

Ключові компетенції студента і викладача

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТА	КОМПЕТЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧА
навчання	навчання й вивчення
мислення	критичне мислення
пошук	пошук (відкривання)
самовдосконалення	самовдосконалення (досконалість)
спілкування	спілкування
співпраця	співпраця
дія	дія

Учителі фізичного виховання часто займаються суспільною діяльністю, зокрема в галузі спорту та роботи з дітьми й молоддю. Понад 30% досліджуваних учителів виконували різні функції в освіті й спорті, на громадських засадах або за оплату. Беручи до уваги місце роботи досліджуваних, ми помітили більшу освітньо-спортивну заангажованість серед учителів чоловічої статі. Виконання різних функцій в освіті й спорті було швидше прерогативою учителів із загальноосвітніх шкіл, а рідше з гімназій.

Досліджувані вчителі переважно найчастіше виставляли собі добру й дуже добру оцінку за культуру професійного спілкування на уроках фізичного виховання. Ніхто з досліджуваних не визнав, що є слабо мовно методично підготованим до професійної роботи. Однак 36,7% чоловіків визнали слабкий рівень методичних умінь і знань. Жінки вище оцінювали власні методичні компетенції, ніж чоловіки (жінки: дуже добре – 53,86%, добре – 5,12%). Чоловіки частіше, ніж жінки оцінювали мовну підготовку як посередню.

Як свідчать результати опитування вчителів фізичного виховання – учасників методичних семінарів інституту післядипломної освіти міста Івано-Франківська, найефективнішими видами діяльності, які впливають на формування професійної культури у процесі комунікативної взаємодії, є: активна робота на семінарських заняттях, лекціях, колоквиумах; активна участь у громадському житті школи; робота в “громадському клубі”, наукових гуртках; ділові ігри, спроба себе у ролі викладача або керівника групи; участь в олімпіадах; робота із спеціальною літературою, участь у заходах самоврядування; участь у наукових конференціях, брейн-рингах; заняття спортом.

Таким чином, у результаті констатуючого експерименту була доведена практична потреба у формуванні культури професійного спілкування майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту під час їх підготовки у вищих навчальних закладах, що обумовлює пошук шляхів і способів вирішення цієї проблеми.

Висновок

Узагальнення результатів констатувального експерименту доводить, що найбільш актуальними особистісними рисами, що потребують активного розвитку у майбутніх

фахівців фізичного виховання є професійність, комунікативність та готовність до співпраці, а перешкодами до формування висококваліфікованого фахівця в цій галузі є прояв таких рис як зарозумілість, некомпетентність та некомунікативність.

Пристосування майбутнього фахівця з фізичного виховання і спорту до вимог професійного спілкування можна здійснити, виробивши у нього індивідуальний стиль професійного спілкування, який ми визначаємо як гнучку систему способів професійного спілкування, яка виявляється в умінні максимально ефективно спілкуватися у професійній сфері, пристосовуючи особливості своєї індивідуальності до нормативних та ситуативних чинників професійного спілкування, і дозволяє досягати високих результатів у професійній діяльності.

Перспективним у подальшому є пошук шляхів реалізації практичної потреба у формуванні культури спілкування майбутніх фахівців із фізичного виховання і спорту в процесі їх професійної підготовки у вищих навчальних закладах.

1. Денисенко Н. Особливості рівня здоров'я, фізичної підготовності, самопочуття та ведення здорового способу життя в учнів загальноосвітніх шкіл і гімназій [Н. Денисенко, Л. Педік, Л. Фукс] // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – К., 2007. – № 3. – С. 44–46.
2. Круцевич Т. Ю. Наукові основи фізичного виховання / Т. Ю. Круцевич. – К. : Т-во “Знання України”, 2001. – 23 с.
3. Куц О. С. Організаційно–методичні основи фізкультурно–оздоровчої роботи зі школярами, які проживають в умовах підвищеної радіоактивності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з фіз. вихов. і спорту : 24.00.02 / О. С. Куц ; Український держ. ун-т фізичного виховання і спорту. – К., 1987. – 40 с.
4. Синиця А. В. Особливості формування культури спілкування у фахівців з фізичного виховання і спорту / А. В. Синиця // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. – Івано-Франківськ, 2008. – Вип. 8. – С. 52–55.
5. Синиця А. В. Культура професійного спілкування вчителя фізичної культури / А. В. Синиця // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія №15. “Науково-педагогічні проблеми фізичної культури” : зб. наук. праць – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2010. – Вип. 8. – С. 41–43.
6. Синиця А. В. Професійна культура майбутніх вчителів фізичного виховання: науково-емпіричний ракурс / А. В. Синиця // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – Чернігів, 2012. – С. 133–135.
7. Синиця А. В. До проблеми спілкування майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту / А.В. Синиця // Психологічні, педагогічні та медико-біологічні аспекти фізичного виховання. Матеріали III Міжнародної електронної науково-практичної конференції. – Одеса, 2012. – С. 103–105.
8. Соболев Н. М. Формування індивідуального стилю професійного спілкування майбутніх перекладачів як важлива складова професійної підготовки / Н. М. Соболев // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки. – К. ; Запоріжжя, 2001. – С. 176–179.
9. Сущенко Л. П. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту (теоретико-методологічний аспект) : монографія / Л. П. Сущенко. – Запоріжжя : ЗДУ, 2003. – 442 с.
10. Тимошенко О. В. Технологія оцінки якості в процесі професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури / О. В. Тимошенко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки : реалії та перспективи : збірник / М-во освіти і науки України, нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К. : НПУ, 2008. – Вип. 11. – С. 299–305.
11. Хекалов Е. М. Неблагоприятные психологические состояния спортсменов, их диагностика и регуляция / Е. М. Хекалов. – М. : Советский спорт, 2003. – 61 с.
12. Muszkieta R. Jakim jesteś nauczycielem? / R. Muszkieta // Problemy Oświaty i Wychowania. – 1998. – № 3. – S. 8–9.

References:

1. Denisenko N. *Teoriya i metodika fizijnogo viovanniya ta sportu* [Teoriya technique fizichnogo vihovannya i sport, Kiev, 2007, vol. 3, P. 44–46.
2. Krutsevich T.Y. *Naukovi osnovu fizujnogo vihovanniya* [Basics knowledge of physical culture]. Kiev, 2001, 23 p.

3. Kuts O.S. *Organizatsiyno-metodichni osnovy fizkulturno-ozdorovchoї roboti zi scolorami, yaki prozhivayut v umovah pidvischenoi radioaktivnosti* [Organizational and methodological foundations of sports and recreation activities with students who live in high radioactivity] Author. dis. on zdobuttya Sciences. Candidate stage. Sciences fiz s. vihov. i Sport: 24.00.02, Univ fizichnogo vihovannya i sport, Kiev, 1987, 40 p.
4. Sinitsa A.V. *Visnik Priкарпатського університету. Seriya: Fizichna culture* [Bulletin Priкарпатський University. Series: Physical culture], Ivano-Frankivsk, 2008, Vol. 8, P. 52–55.
5. Sinitsa A.V. *Naukoviy chasopis Natsionalnogo pedagogichnogo universitetu imeni Dragomanov* [Scientific journal of the National Pedagogical University Dragomanov], 2010, Vol. 8, P. 41–43.
6. Sinitsa A.V. *Visnyk Chernigivskogo natsionalnogo pedagogichnogo universitetu* [Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University], 2012, P. 133–135.
7. Sinitsa A.V. *Psihologichni, pedagogichni ta medico-biologijni aspekty fizichnogo vihovannya* [Psychological, pedagogical and medico-biological aspects of physical education], Odessa, 2012, P. 103–105.
8. Sobol N.M. *Pedagogika i psihologiya formuvannya tvorchoї osobistosti: problemi i poshuky* [Pedagogy and psychology forming a creative personality: Problems and solutions], Singapore-Zaporizhzhya, 2001, С. 176–179.
9. Sushchenko L.P. *Profesiyna pidgotovka maybutnih fahivtsiv fizichnogo vihovannya ta sportu: monografiya* [Professional training of future specialists in physical education and sport: monograph], Zaporizhzhya, 2003, 442 p.
10. Timoshenko O.V. *Naukoviy chasopis Natsionalnogo pedagogichnogo universitetu imeni Dragomanova* [Scientific journal of the National Pedagogical University Dragomanov], 2008, Vol. 11, P. 299–305.
11. Haqile E.M. *Neblagopriyatnie psihologijeskiye sostoyaniya sportsmenov ih diagnostika i regulatsiya* [Adverse psychological state of athletes, their diagnosis and regulation], Moskva, Soviet Sport, 2003, 61 p.
12. Muszkieta R. *Jakim jesteś nauczycielem?*, Problemy Oświaty i Wychowania, 1998, vol. 3, S. 8–9.

Рецензент: канд. пед. наук, доц. Ткачівська І. М.

УДК 796: 015: 377.1-057.87
ББК 75.7+74.56я73

Богдан Мицкан, Роман Римик,
Любомир Маланюк

ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА У ТЕХНІЧНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

У статті визначено професійно важливі фізичні якості й психофізіологічні властивості; обґрунтовано і сформовано зміст професійно-прикладної фізичної підготовки учнів професійно-технічних навчальних закладів; визначено засоби й форми професійно-прикладної фізичної підготовки учнів та їхню ефективність у процесі оволодіння професією радіотехнічного профілю.

Ключові слова: професійно-прикладна фізична підготовка, фізичні якості, психофізіологічні властивості.

В статье определены профессионально важные физические качества и психофизиологические свойства; обосновано и сформировано содержание профессионально-прикладной физической подготовки учащихся профессионально-технических учебных заведений; определены средства и формы профессионально-прикладной физической подготовки учащихся и их эффективность в процессе овладения профессией радиотехнического профиля.

Ключевые слова: профессионально-прикладная физическая подготовка, физические качества, психофизиологические свойства.

In the articles determination of professionally significant physical and psychic qualities and functional possibilities; explanation and formation of the content of professionally applied preparation of vocational school students; definition of the means and the forms of professionally applied physical training of the students, their efficiency in the process of mastering the profession of a specialist in radiotechnology.

Key words: professionally applied preparation, vocational school students, professionally significant physical qualities, psychic qualities and functional possibilities.